

Aika: keskiviikko 18.12.2019, klo 14.05-16.05

Paikka: Helsingin kaupungintalo, Kokoomuksen ryhmähuone

Läsnä: Laura Varjokari, puheenjohtaja, Mirja Arajärvi, Timo Auranen, Marja Leena Kallio, Pirjo-Liisa Kangasniemi, Veijo Lehto, Lena Lindberg, Markus Löfström, Seija Meripaasi, Anne Nissinen, Marja Ruotsalainen, Jenni Räsänen, Satu Luomajoki, Olli Salin, Lala Sjöblom, Pirkko Telaranta, Pirjo Tujula, Toivo Tupin ja Outi Paulig (sihteerit)

Vierailevat asiantuntijat

Mikko Ahola, projekti-insinööri, kaupunginkanslian aluerakentamisyksikkö

1.

Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.05.

2.

Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3.

Edellisen kokouksen muistio

Vanhusneuvoston kokouksen 20.11.2019 muistio oli jaettu 2.12.2019. Korjaus muistioon: Kohdassa 7 viimeinen kappale: p.o. Martti Korhonen. Muistioon ei tullut muita korjauksia.

4.

Kruunuvuorenranta ja lähipalvelut/ projekti-insinööri Mikko Ahola

Mikko Ahola esitteli Kruunuvuorenrannan alueen rakentumista ja suunnitelmia. (Aholan diaesitys jaetaan myöhemmin.) Alueelle on tulossa 7 500 asuntoa ja 13 000 asukasta. Alue tulee yhdistymään keskustaan Kruunusilloilla. Raitiovaunureitin liikennöinti siltaa pitkin aloitetaan suunnitelmien mukaan vuonna 2026. Vielä ei ole tiedossa, saadaanko sitä ennen lauttayhteys.

Keskusteltiin etukäteen lähetetyistä kysymyksistä:

- Millaiset Kruunuvuorenrannan alueen lähipalvelut, yhteisöllisyys ja liikenneyhteydet ovat erityisesti eläkeikäisten asukkaiden tarpeita ajatellen? Palveluista osa on jo alueella, osa vielä rakentumassa. Päiväkodin yhteydessä on asukastila. Kysyttiin, voiko päiväkotien muita tiloja käyttää iltaisin asukastiloina? Oleellista tässä on tilojen kalustus. Kaupallisten palvelujen kohdalla tilanne on, että investointeja halutaan tehdä vasta, kun asukkaita on tarpeeksi. Esim. nyt on vain pieni ruokakauppa, iso tulee vasta myöhemmin. Alueelle on tulossa myös useita puistoja sekä uimaranta. Pirjo Tujula kysyi, miten esteettömät parkkipaikat toteutetaan uimarannalle. Hän olisi esteettömyysasiamiehenä mielellään mukana suunnittelussa. Sari Knuuti vetää asemakaavasunnittelua. Kysyttiin, laajentaako palvelukeskus Rudolf toimintaansa. Seija Meripaasi kertoi, että se ei onnistu, mutta alueelle on tulossa

uusi seniorikeskus. Sijainti ei ole vielä varma ja helmikuussa tiedetään enemmän. Todettiin, että ikäihmisten asumista ja seniorien palveluja tulee esitellä osana alueen palveluja. Yli 65-vuotiaita on nyt n. 10% alueen asukkaista.

- Onko palveluja/resursseja siirretty vanhoista kaupunginosista, joissa usein asuu vanhoja ihmisiä? Tällaisesta ei tietoa. Kruunuvuorenrannan asukkaat tulevat käyttämään joitakin Laajasalon palveluja. Terveysasemapaalvelut ovat Kalasatamassa.
- Miten asukkaiden ääni on kuulunut Kruunuvuorenrannan alueen suunnittelussa? Ahola totesi, että asukkaat ovat olleet erittäin aktiivisia. Tämä koskee myös eläkeikäisiä, jotka ovat osallistuneet runsaslukuisesti asukastilaisuuksiin.

Valtaosa vanhusneuvoston jäsenistä on kiinnostunut tutustumaan alueeseen paikan päällä. Sovittiin, että tehdään tutustumiskierros keväällä, esimerkiksi huhtikuussa. Ajankohta sovitaan Aholan kanssa vuodenvaihteen jälkeen.

5.

Järjestökyselyn jatkotoimenpiteet

- Käytiin läpi työvaliokunnassa käsitelty yhteenveto, jossa palaute oli ryhmitelty ja kommentoitu.
- Vastavuoroisuutta tarvitaan lisää. Keskusteltiin vanhusneuvoston asioiden eteenpäin viemisestä järjestöille. Järjestöjen toivotaan tuovan aktiivisesti asioita, esim. aloitteita, vanhusneuvostolle. Vanhusneuvostolta voi myös pyytää esitellyjä järjestöjen tilaisuuksiin. Suusanallinen viestintä on usein tehokkainta.
- Paikallisyhdistysten intressit ovat usein paikallisia.
- Vanhusneuvoston ja HEJ:n rooleja on hyvä kirkastaa. Katsottiin kuvio, jossa asiaa oli esitelty. HEJ:n rooli on tärkeä, mutta sen resurssit ovat pienet ja tiedonkulkua haasteellista. Toiminta on kehittynyt hyvään suuntaan.
- Järjestöille lähetetään palaute kyselystä tammikuussa ja aiheista keskustellaan kevään järjestöseminaarissa.
- Kuultiin palautteena 19.11. pidetyn seminaarin ajankohdasta, että tilaisuuksien pitäisi olla klo 9-14 välillä, jolloin HSL:n seniorialennus on voimassa.

6.

Kevään 2020 toimintakalenterin täsmennys

- Esitys kokousaiheiksi oli jaettu asialistan liitteenä. Tammikuun kokoukseen on sovittu kävelyn edistämishjelman esittely ja Osbu-esittely. Muita asiantuntijoita (helmi-toukokuu) ei ole vielä pyydetty. Toivottiin enemmän painotusta asumiseen liittyvien aiheiden käsittelyyn. Asumisen kokonaisuus on laaja ja asiaa pitää konkretisoida. Työvaliokuntaa valmistelee ehdotusta tammikuun kokoukseen. Toivotaan konkreettisia ehdotuksia sihteerille. Asuntotuotantopäällikkö Seidi Kivisyryjä olisi yksi mahdollinen esiintyjä.
- 3.3.pidettävään koulutustilaisuuteen toivottiin aiheeksi asumista ja toisaalta suunnitteluratkaisuihin vaikuttamista. Sihteri totesi, että tilaisuuden sisällöksi on suunniteltu: kaupunkilaisten ja toisaalta vanhus- ja vammaisneuvostojen vaikutusmahdollisuudet kaavoitukseen ja rakentamiseen. Tilaisuus on yhteinen vammaisneuvoston kassa.
- Järjestöjen puheenvuorot: Puheenvuoroihin toivotaan erityisesti niitä asioita, jotka järjestö haluaa saattaa neuvoston tietoon tai käsiteltäväksi. Eläkeläisjärjestöjen, Pollin ja Alzheimer-yhdistyksen puheenvuorot on aikataulutettu. Samrádetin, maahanmuuttajajärjestöjen ja seurakunnan puheenvuorot ovat syksyllä.

- Toimialojen ja kaupunginkanslian ajankohtaiskatsaukset: Sovittuina ovat kasvatusta ja koulutus-, kaupunkiympäristö- ja kulttuuri ja vapaa-aikatoimialojen päivämäärät. Avoimena ovat vielä sote-toimiala ja kaupunginkanslia [ja vapaana tammi- ja toukokuun kokoukset]. - Neuvosto voi esittää asioita, joita katsauksissa erityisesti toivotaan käsiteltävän.
- Eläkeläisjärjestöjen yhteistyötapaaminen on 29.4.2020. Valmistelu käynnistetään yhteistyössä HEJ:n ja eläkeläisjärjestöjen kanssa. Sihteeri lähettää niimeämisyöpyynnön valmisteluryhmään sähköpostilla.
- Mummon markan vartijat –hankkeen koulutustilaisuus on 20.3. ja varapäivä 17.3.2020. Vanhusneuvoston yhteyshenkilönä Olli S. Kyseessä on ikääntyneiden taloudellista kaltoinkohtelua, petoksia ja huijauksia koskeva koulutuskiertue Suomen suurimmissa kaupungeissa keväällä 2020. Vanhusneuvoston puheenjohtajalta pyydetään puheenvuoroa tilaisuuteen ja tämä onnistunee.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnan tapaaminen, ajankohdaksi toivotaan maaliskuuta. Puheenjohtaja esittää asian toimialajohtaja Laitiolle lähiviikkoina.
- Yleisötilaisuus 28.5.: teema, paikka, kohderyhmä? Ideoita toivotaan. Paikaksi toivotaan kaupungintaloa, ensisijaisesti Tapahtumatoria.

7.

Vanhusneuvoston vuoden 2020 painopisteet

Painopisteiden määrittely helpottaa mm. toiminnan sisällön suunnittelua ja eläkeläisjärjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Vuoden 2020 painopisteeksi on aiemmin sovittu köyhyys laajassa merkityksessä. Aiheen käsittely on alkanut jo syksyn 2019 aikana sote-lautakunnan tapaamisessa ja järjestöseminaarissa. Käytiin vilkasta keskustelua eri painopisteistä.

Päätettiin äänestyksen jälkeen, että köyhyys pidetään painopisteenä vuonna 2020. Köyhyyteen liittyvät tulotason lisäksi mm.

- Kallis asuminen, myös omistusasujien vaikeudet isojen remonttien myötä. Tämä heijastuu myös palveluasumisen tarpeeseen.
- Palvelujen hinnat eläkeikäisille.
- Syrjäytyminen, joka korostuu digitalisaation myötä. Palvelut suunnitellaan hyvinvoiville ihmisille, joilla on osaamista ja välineet käytössä. Etenkin idässä on paljon heitä, joilla ei ole digimahdollisuuksia.
- Saavutettavuuden puutteet ja palvelujen piiriin pääseminen.

Syksyelle ehdotettiin aiheiksi myös Apotin Maisaa ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyä. Kuultiin, että vanhusneuvoston edustaja on nyt päässyt mukaan Koskelan muistikylän suunnitteluun ja tapaamispäivämäärä on sovittu.

Käytännön järjestelyistä sovittiin, että kokouksissa pidetään jatkossa selkeä tauko. Kuultiin ajatus, että pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen kokous olisi jo keväällä [siht. lisäys: vuonna 2020 järjestämivuorossa on Espoo.]

8.

Ehdotus Stadionin tapahtumasta eläkeikäisille

Liikkumisohjelman alaryhmän kokouksessa 4.12.2019 eläkeläisjärjestöjen edustajalta (Olavi Nieminen) tuli ehdotus, että eläkeikäisille helsinkiläisille järjestettäisiin suuri tapahtuma uudistetulla Stadionilla. Perusteluina on mm. että Stadion on monelle lapsuudesta lähtien ollut tärkeä paikka. Ehdotus sai hyvän vastaanoton alaryhmän kokouksessa. Todettiin puoltavana seikkana myös, että Stadion on nyt myös

entistä esteettömämpi. Tapahtumassa voisi olla vanhoja nimekkäitä urheilijoita innostamassa ihmisiä liikkumaan. Tilaisuuden tulee olla maksuton ja se tulee järjestää klo 9-14 välillä HSL:n seniorialennuksen takia.

9.

Muut asiat

- Saatu 17.12.2019 viesti: "Tampereen yliopisto toteuttaa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän uudistuksen akateemisen kokonaisarvioinnin. Osana arviointitutkimusta keräämme haastatteluaineistoa eri toimijoilta ja vaikuttamistoimielinten järjestöjäseniä on tarkoitus haastatella ryhmähaastatteluin, joissa tarkastellaan johtamisjärjestelmää asukasaktiivien silmin.
Ryhmähaastattelut olisi tarkoitus toteuttaa paikan päällä, esimerkiksi vaikuttamistoimielimen kokouksen yhteydessä. Haastatteluun on hyvä varata aikaa noin kaksi tuntia. Ryhmähaastattelut tallennetaan ja litteroidaan ilman nimitietoja. Kerättyä aineistoa käytetään arviointitutkimushankkeen julkaisuissa. Hankkeen tulokset raportoidaan siten, että niistä ei voi tunnistaa yksittäistä haastateltavaa. Tutkimuksessa saatua aineistoa säilytetään Tampereen yliopiston verkkoasemalla.
Kyselisinkin sinulta, olisiko tällainen ryhmähaastattelu mahdollinen vanhusneuvoston järjestöjäsenille, esimerkiksi jonkin alkuvuoden kokouksen yhteydessä ja olisiko vanhusneuvostossa halukkaita osallistujia? Ryhmähaastattelun toivottu osallistujamäärä olisi n. 5-8 henkilöä. Ystävällisin terveisin, Kaisa Kurkela, Väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto"
Todettiin, että halukkuutta on. Tilaisuus järjestetään, tavoitteena helmikuu.
- Stadin ikäohjelman projektiryhmän kokouksessa 12.12.2019 mm. esiteltiin vanhusneuvoston ajankohtaisia asioita ja kuultiin Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksen tapahtumatori-ideasta. Vanhusneuvosto voisi osallistua kerran kuussa järjestettävään Seniorikeskiviikkoon.
- Seuraava vanhusneuvostopäivä on 21.10.2020 Helsingissä ja edellisen vanhusneuvostopäivän materiaali on jaossa.

10.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti neuvostoa vuodesta ja toivotti kaikille hyvää joulua. Kokous päätettiin klo 16.05.

Puheenjohtaja

Sihteeri

Laura Varjokari

Outi Paulig